

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3062/05
01.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Mihaila Rulića, Nikole Stanojevića i Slobodna Dražića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tužene BB, sa privremenim boravkom u __, čiji je punomoćnik BA advokat, radi izmene odluke o poveravanju dece, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. broj 4715/05 od 08. 06. 2005. godine, u sednici održanoj 01. 02. 2006. godine, doneo je:

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. broj 4715/05 od 08. 06. 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Trećeg opštinskog suda u Beogradu P broj 21/02 od 08. 09. 2004. godine, stavom prvim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se maloletne MM. godine i maloletna MM1 povere na čuvanje, vaspitanje i izdržavanje ocu - tužiocu, te da se obaveže tužena da na ime svog dela doprinosi za izdržavanje maloletnih MM i MM1 plaća po 15% od mesečnih primanja počev od 12. 12. 1997. godine do 22. 06. 2001. godine za svako dete, a od 22. 06. 2001. godine pa u buduće po 10% za svako dete od mesečnih primanja tužene, dok za to postoje zakonski razlozi dok i ova presuda ne bude izmenjena drugom sudskom odlukom, na ruke zakonskog zastupnika oca - tužioca, kao i zahtev tužioca da se ovom presudom menja presuda Prvog opštinskog suda u Beogradu P 3750/93 od 19. 11. 1993. godine u stavu drugom i trećem izreke. Stavom drugim izreke ukinuta je privremena mera određena rešenjem ovog suda P 3658/97-99 od 08. 04. 1999. godine. Stavom trećim izreke odbijen je zahtev tužioca za naknadu troškova postupka. Stavom četvrtim izreke odbijen je zahtev tužene za naknadu troškova postupka.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž. broj 4715/05 od 08. 06. 2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđena presuda Trećeg opštinskog suda u Beogradu P broj 21/02 od 08. 09. 2004. godine u stavu prvom, drugom i trećem izreke.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude, tužilac je blagovremeno izjavio reviziju, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, niti bitna povreda iz tačke 14. tog člana, na koju tužilac revizijom ukazuje, jer nižestepene presude sadrže jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, koji nisu protivurečni sa zapisnicima o datim iskazima u postupku i pribavljenim ispravama, a u pobijanoj presudi ocenjeni su žalbeni navodi od odlučnog značaja.

Navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava, nisu osnovani.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju presudom Prvog opštinskog suda u Beogradu P 7650/93 od 19. 11. 1993. godine, razveden je brak parničnih stranaka, a maloletne MM1 i maloletna MM, poverene su na čuvanje i vaspitanje majci - ovde tuženoj, a otac je nakon razvoda video decu po uobičajenom modelu predloženom od strane Centra za socijalni rad. Tužena se nakon razvoda sa decom iselila iz stana u kome je bilo poslednje zajedničko prebivalište stranaka, da živi kod svojih roditelja u nedostatku rešenog stambenog pitanja, a protiv tužioca je vodila spor za smetanje poseda stana u Ulici 29. novembra 32 (u kome tužilac živi sve vreme). Tužilac je __. godine zasnovao novu bračnu zajednicu u kojoj je __. godine rođen maloletni MM3, a __. godine je dao saglasnost tuženoj da se sa decom iseli u __, ali do iseljenja nije došlo. Ona je __. godine dobila posao u __ (u Fabrici " __ ") i u avgustu mesecu sa decom napustila našu zemlju i nastanila se u __ gde i sada žive. Iz izvedenih dokaza utvrđeno je, da je tužilac znao za tu činjenicu i da je deci ispisao brojeve telefona kako bi ga zvala iz __. Ali je potom preko Centra za socijalni rad i Stanice milicije ishodovao zabranu za njihovo napuštanje zemlje. Tužena je sa decom u međuvremenu već napustila zemlju. U postupku je dalje utvrđeno da tužena u __ ostvaruje primanja koja njoj i deci omogućavaju da žive u četvorosobnom stanu, da svako dete ima svoju sobu, da deca pohađaju niz vannastavnih aktivnosti (muzička škola, drama), bave se sportovima (plivanje, tenis, rukomet) i potpuno su savladala danski jezik (tačno ga govore i pišu), a odlični su đaci. Tužilac je vlasnik troiposobnog stana u __ u kome živi sa suprugom i maloletnim sinom, u kome bi maloletne MM i MM1 imale svoju sobu. Mišljenje Gradskog centra za socijalni rad - Odeljenje Stari Grad o potrebi da se odluka o dodeli dece izmeni, zasnovana je na činjenici prekida kontakta maloletne dece sa ocem a navedeno mišljenje dato je na osnovu ostvarenog

na činjenici prekida kontakta maloletne dece sa ocem, a navedeno mišljenje dato je na osnovu ostvarenog kontakta sa tužiocem (jer je tužena imala boravište u inostranstvu, a u prisustvu privremene mere kojom je tužena 1999. godine obavezana da decu preda tužiocu, ni ona ni deca od tada nisu dolazile u našu zemlju, do momenta kada je saslušana u svojstvu stranke).

Na utvrđeno činjenično stanje, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su odbili postavljeni zahtev za izmenu odluke o poveravanju maloletne dece, nalazeći da za to nisu ispunjeni potrebni uslovi propisani odredbom člana 125. Zakona o braku i porodičnim odnosima RS ("Službeni glasnik RS" br. 29/01).

Prema članu 125. stav 4. Zakona o braku i porodičnim odnosima na zahtev jednog roditelja sud može izmeniti odluku o čuvanju i vaspitavanju dece ako to zahtevaju promenjene prilike. Prema članu 130. tog Zakona, kao i članu 3. stav 1. Konvencije Ujedinjenih nacija o prvima deteta, koju je naša zemlja ratifikovala ("Službeni list SFRJ" - Međunarodni ugovori broj 15/90 i "Službeni list SRJ" - Međunarodni ugovori broj 4/96) o ispunjenosti uslova za izmenu odluke o poveravanju dece, kao i o drugim pravima dece, odlučuje se prvenstveno prema interesima dece.

Za izmenu odluke o poveravanju dece neophodno je da su ispunjena dva uslova: da su promenjene prilike od donošenja odluke čija se izmena zahteva i da je zbog tih promenjenih prilika u interesu dece da se ta odluka izmeni.

Prilikom donošenja osporene odluke, nižestepeni sudovi su ispitavši sve okolnosti objektivne prirode (ekonomske, stambene i imovinske uslove), kao i okolnosti subjektivnog značaja (deca ženskog pola u periodu pred adolescencije starosti od 14. i 15. godina u kome je prisustvo majke od velikog značaja za njihov dalji pravilan emocionalni i psihički razvoj), rukovodeći se u prvom redu interesima maloletne MM i MM1, pravilno odlučili da je u njihovom interesu da ostanu poverene na brigu, staranje i vaspitanje upravo ovde tuženoj kao majci. U prilog takvom zaključku ide i činjenica, da se radi o deci koja već 8 godina žive u sredini na koju su potpuno adaptirana, kao i na uslove stanovanja i okruženje (o čemu svedoči činjenica da se radi o odličnim đacima, uspešnim i u školskim i u vanškolskim aktivnostima).

Neosnovani su navodi revizije da nižestepeni sudovi nisu cenili mišljenje Gradskog centra za socijalni rad - Odeljenje Stari Grad od 20. 07. 2000. i 28. 06. 2004. godine. Naime, sudovi su cenili navedeno mišljenje stručnog tima ovog Centra, imajući u vidu da je ono dato na osnovu kontakta ostvarenog samo sa tužiocem, a da je preporuka Centra o potrebi da se odluka o dodeli dece izmeni zasnovana na činjenici da je došlo do potpunog prekida kontakta maloletne dece sa ocem. Ali to ne može biti krucijalni razlog za izmenu odluke o dodeli dece, utoliko pre što se krivica zbog prekida kontakta ne može pripisati samo tuženoj, već i tužiocu koji je mogao da pokuša da ostvari kontakt sa svojom decem preko Konzulata, što on u proteklim godinama nije učinio.

Vrhovni sud je cenio i ostale navode revizije, ali je našao da su bez uticaja na drugačije odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Na osnovu člana 393. ranije važećeg ZPP, koji se u konkretnom slučaju primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), Vrhovni sud je odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpavka

MZ